

MBN-16080001020801

Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Accounting - II

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે છે.

- 1 શ્રી લાધાભાઈ દલવાડી પાસે ખેતીલાયક ખેતરમાં બે વિભાગો છે. એકમાં બાજરી 20 અને બીજામાં ચોખાનો પાક લીધેલ છે. નીચેની માહિતી પરથી દરેક પાક અને ખેતરદીઠ વિભાગ ખાનાવાળું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો અને શ્રી લાધાભાઈ દલવાડીનો ચોખ્ખો નફો શોધો.

વિગત	બાજરી રૂ.	ચોખા રૂ.
શરૂનો સ્ટોક :		
બિયારણ	24,000	22,000
ખાતર	2,00,000	2,40,000
રસાયણો	24,000	26,000
ખરીદી :		
બિયારણ	1,60,000	2,00,000
ખાતર	40,000	60,000
રસાયણો	8,000	6,000
તૈયાર માલનું વેચાણ	9,70,000	10,90,000
મજૂરી (સામે અનાજ)	30,000	70,000
જમીન-મહેસૂલ	16,000	12,000
પાણીનું ખર્ચ	14,000	24,000
વીમાનું પ્રીમિયમ	4,000	5,000
ટ્રેક્ટરનું ભાડું	5,000	6,000
છાણીયું ખાતર (પશુ વિભાગમાંથી)	15,000	15,200
ઘાસનું વેચાણ	3,800	7,200
અંગત ઉપયોગ માટે રાખેલ પાક	38,000	50,000

સામાન્ય વિગતો :

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
શરૂનો સ્ટોક :		છાણીયું ખાતર વેચ્યું	16,000
ખોળ કપાસ 26,000		પશુના વીમાનું પ્રીમિયમ	10,000
ઘાસ 12,000	38,000	ડસ્ટર અને સ્પ્રેયર (સાધનો)	50,000
ખરીદી :		ડસ્ટર અને સ્પ્રેયરનું	
ખોળ કપાસ 50,000		ભાડું મળ્યું	2,200
પરચૂરણ માલ 24,000	74,000	લોન પર વ્યાજ ચૂકવ્યું	2,400
પશુ વિભાગની પેદાશ :		ખેત સાધનોનો ઘસારો (કુલ)	90,000
દૂધ 1,00,000			
ઘી 36,000	1,36,000		

અન્ય વધારાની માહિતી :

(1) આખર સ્ટોક	બાજરી રૂ.	ચોખા રૂ.
બિયારણ	36,000	10,000
ખાતર	28,000	36,000
રસાયણ	800	8,000
ખેતપેદાશ (અનાજ)	22,000	36,000

- (2) ચોખાના ખેતરના શેઢે જાંબુના ઝાડ હતા. જેનો પાક રૂ. 12,000માં ઉચ્ચક આપી દીધેલ હતો.
- (3) ખેતરમાં ચાર સાથી કામ કરે છે. ત્રણ ચોખાનાં ખેતર વિભાગ માટે અને એક બાજરીના ખેતર વિભાગ માટે છે. દરેક સાથીને રૂ. 30,000 વાર્ષિક ચૂકવાય છે.
- (4) બન્ને વિભાગનાં ખેતરના મજૂરોને મજૂરીના બદલામાં અનાજ આપેલ જેમાં બાજરીના ખેતમજૂરોને બાજરી અને ચોખાનાં ખેતમજૂરોને ચોખા આપેલ હતા.

- (5) 12%ની સહકારી મંડળીની લોન રૂ. 40,000ની વર્ષની શરૂઆતમાં લીધી હતી. તેના પર પ્રથમ 6 માસનું વ્યાજ ચૂકવેલ છે. બાકીનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.
- (6) સાધનોનાં ઘસારા પૈકી બાજરી અને ચોખાનાં ખેતરોનો કુલ ઘસારો રૂ. 60,000 હતો, જે 2:3 લેખે વહેંચવાનો છે. બાકીનો ઘસારો નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવાનો છે.

અથવા

- 1 નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું શ્રી ડાયાભાઈ પટેલનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો : 20

(1) વિગત	શરૂઆતનો સ્ટોક (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)	આખર સ્ટોક (રૂ.)
ખાતર	15,750	42,750	3,750
બિયારણ	10,200	40,800	10,500
ઢોર-ઢાંખર	36,000	9,000	36,000

(2) વિગત	શરૂ સ્ટોક (કિલો)	આખર સ્ટોક (કિલો)	ઉત્પાદન (કિલો)	વેચાણ ભાવ (કિલો દીઠ રૂ.)
ઘઉં	1500	2250	150750	4.50
ચોખા	600	900	31800	6.00

- (3) અન્ય ખર્ચા :
- મજૂરી 1,75,500
- ટ્રેક્ટર ભાડું 32,250
- પાણી ચાર્જ 10,500
- જમીન મહેસૂલ 15,900
- જંતુનાશક દવા 24,000
- વાડ કરવાનો ખર્ચ 1,50,000

- (4) વીમા પ્રીમિયમ
 ઢોર-ઢાંખર 3,750
 પાક 3,450
- (5) 10%ની સહકારી મંડળીની લોન (1-4-2017) રૂ. 4,50,000
- (6) વધારાની માહિતી :
- (i) રૂ. 9,000ની કિંમતનું ઘાસ પોતાના ઢોર-ઢાંખરને ખવડાવવા ઉગારેલ છે.
- (ii) અંગત વપરાશ માટે લીધેલ ઘઉં રૂ. 7,500 અને દૂધ 6,000
- (iii) દાનમાં આપેલ ઘાસ રૂ. 6,000.
- (iv) વેચાણ : દૂધ રૂ. 15,000, ઘાસ રૂ. 12,000
- (v) વાડ કરવાનો ખર્ચ 5 વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.

2 દિપાલી માર્ઈન્સ લિ. એ એક કોલસાની ખાણ ભાડાપટે રાખી છે. શરતો નીચે પ્રમાણે છે : 20

- (1) સમયગાળો : તા. 1-7-2002થી તા. 30-6-2017.
- (2) રોયલ્ટી : ટનદીઠ રૂ. 1.50 લેખે.
- (3) લઘુતમ ભાડું : પ્રથમ ચાર વર્ષ સુધી રૂ. 49,000 લેખે. પાંચમા વર્ષથી 12મા વર્ષના અંત સુધી વાર્ષિક રૂ. 56,000 લેખે અને 13મા વર્ષથી પટાના છેલ્લા વર્ષ સુધી વાર્ષિક રૂ. 70,000 લેખે.
- (4) જો રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતાં ઓછી થાય તો, લઘુતમ ભાડાનો વધારો ત્યારબાદના તરતના બે વર્ષ દરમિયાન મજરે લઈ શકાશે.
- (5) જો હડતાળ કે અકસ્માતને કારણે રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતાં ઓછી હોય તો તે વર્ષની ખરેખર રોયલ્ટીને લઘુતમ ભાડા તરીકે ધ્યાનમાં લેવી.
- (6) વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું :

વર્ષ	2014	2015	2016	2017
ઉત્પાદન (ટનમાં)	30,000	32,000	32,000	18,000

તા. 1-1-2014ના રોજ ઓછા કામના નુકસાન ખાતે કોઈપણ બાકી ન હતી. 2016માં 3 માસ હડતાળ હતી. હિસાબો 1લી જાન્યુઆરીથી 31મી ડિસેમ્બર સુધીના સમય માટે દર વર્ષે તૈયાર કરવામાં આવે છે.

દિપાલી માર્ઈન્સ લિ.ના ચોપડામાં

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) લઘુત્તમ ભાડાખાતું
- (3) ઓછા કામના નુકસાનનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

2 ધી યશ કોલીયરી કંપનીએ તા. 1-4-2012ના રોજ 20 વર્ષના પટે એક 20
ખાણ નીચેની શરતોએ રાખી :

- (1) રોયલ્ટીનો દર ટને રૂ. 10 ગણવો.
- (2) લઘુત્તમ ભાડું શરૂઆતનાં બે વર્ષ સુધી રૂ. 5,00,000 અને ત્યારપછીના પટાના અંત સુધી રૂ. 7,50,000 ગણવું.
- (3) ધી યશ કોલીયરી કંપની ઓછા કામનું નુકસાન પટાના પ્રથમ ત્રણ વર્ષ દરમ્યાન જ પરત મેળવી શકાશે.
- (4) અકસ્માત કે હડતાળના વર્ષમાં લઘુત્તમ ભાડું કામ બંધ રહ્યાના સમયના પ્રમાણમાં ઘટાડવું.
- (5) વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું :

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ઉત્પાદન (ટનમાં)	શૂન્ય	65000	90000	125000 (ત્રણ માસની હડતાળ)	150000

તમારે ધી યશ કોલીયરી કંપનીના ચોપડામાં

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) લઘુત્તમ ભાડાખાતું
- (3) ઓછા કામના નુકસાનનું ખાતું
- (4) ખાણ માલિકનું ખાતું તૈયાર કરવાના છે.

3 એક વહાણ “જલધારા”એ તા. 1-1-2018ના રોજ વેરાવળથી મુંબઈની સફર 15 શરૂ કરી અને તા. 14-3-2018ના રોજ પાછું ફર્યું. (73 દિવસ) સફરની માહિતી નીચે મુજબ છે :

નૂરનો વીમો 1%

નૂર પર પ્રાઈમેજ 2%

એડ્રેસ કમિશન જતાં 4% અને વળતાં 5%

વહાણ પર ઘસારો મૂળકિંમતના 10%

વહાણ ખરીદ તા. 1-1-2014.

વહાણની તા. 1-1-2018ના રોજ ચોપડે કિંમત રૂ. 18,00,000 છે.

મેનેજરને ચોખ્ખા નફાના 20% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

રૂ.

જતી વખતનું નૂર	45,00,000
વળતી વખતનું નૂર	22,50,000
બંદર પરની મજૂરી	13,35,000
કેપ્ટનનો પગાર (દ્વિ માસિક)	1,62,000
વહીવટી ખર્ચા (માસિક)	67,500
પગાર (અર્ધ વાર્ષિક)	1,12,500
વહાણનું વીમા પ્રીમિયમ (ત્રિ માસિક)	1,68,750
બળતણ (વાર્ષિક)	13,50,000
પરચૂરણ ખર્ચા	68,400
વપરાયેલ માલસામગ્રી	11,25,000
પેસેન્જર ભાડું	3,00,000
ટપાલ ભાડું	1,77,000

સફર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

3 એક વહાણ 'જેનિશા'એ તા. 1-1-2018ના રોજ પોરબંદરથી મુંબઈની સફર 15
શરૂ કરી અને તા. 14-3-2018ના રોજ પાછું ફર્યું. (73 દિવસ) સફરની માહિતી
નીચે મુજબ છે :

એડ્રેસ કમિશન જતાં 4%, વળતા 5%

નૂરનો વીમો 1% અને પ્રાઈમેજ 2%

વહાણ પર ઘસારો મૂળ કિંમતના 10%

વહાણની ખરીદ તા. 1-1-2014

વહાણની તા. 1-1-2018ના રોજ ચોપડે કિંમત રૂ. 8,40,000

મેનેજરને ચોખ્ખા નફાના 10% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

રૂ.

જતી વખતનું નૂર	21,00,000
વળતી વખતનું નૂર	10,50,000
બંદર પરની મજૂરી	6,23,000
બળતણ (વાર્ષિક)	6,30,000
પગાર (અર્ધ વાર્ષિક)	52,500
વહીવટી ખર્ચ (માસિક)	31,500
કેપ્ટનનો પગાર (દ્વિ માસિક)	75,600
વહાણનું વીમા પ્રીમિયમ (ત્રિ માસિક)	50,750
પરચૂરણ ખર્ચ	47,320
વપરાયેલ માલસામગ્રી	5,60,000
પેસેન્જર ભાડું	1,40,000
ટપાલ ભાડું	82,600

સફર ખાતું તૈયાર કરો.

- 4 શ્રી દિલીપ બ્રધર્સે તા. 1લી જાન્યુઆરી, 2014ના રોજ હપતા ખરીદ પદ્ધતિથી 15 એક યંત્ર શ્રી વિપુલ લિ. માંથી ખરીદ્યું અને રૂ. 96,000 તેની સોંપણી વખતે ચુકવ્યા. બાકીની રકમ તેમણે દર વર્ષે 31મી ડિસેમ્બરના રોજ રોકડ કિંમત ઉપર 10% લેખે વ્યાજ સહિતના નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેના ચાર વાર્ષિક હપતામાં ચૂકવી :

તારીખ	હપતા	રકમ રૂ.
31-12-2014	પ્રથમ વાર્ષિક હપતો	2,04,800
31-12-2015	બીજો વાર્ષિક હપતો	1,56,800
31-12-2016	ત્રીજો વાર્ષિક હપતો	1,12,000
31-12-2017	ચોથો વાર્ષિક હપતો	70,400

શ્રી દિલીપ બ્રધર્સ ઘટતી જતી બાકી પદ્ધતિએ યંત્ર પર દર વર્ષે 10% લેખે ઘસારો કાપે છે.

શ્રી દિલીપ બ્રધર્સના ચોપડામાં તૈયાર કરો :

- (1) યંત્ર ખાતું
- (2) વ્યાજ ખાતું.

અથવા

- 4 પૂજા લિ.એ તા. 1-1-2015ના રોજ જયશ્રી લિ. પાસેથી એક યંત્ર હપતા 15 પદ્ધતિથી ખરીદ્યું. આ અંગેની શરતો નીચે મુજબ હતી :

- (1) રોકડ કિંમત રૂ. 14,40,000
- (2) તા. 1-1-2015ના રોજ ચૂકવેલ રકમ રૂ. 5,40,000
- (3) તા. 31-12-2015ના રોજ ચૂકવેલ રકમ રૂ. 4,50,000
- (4) તા. 31-12-2016ના રોજ ચૂકવેલ રકમ રૂ. 3,24,000
- (5) તા. 31-12-2017ના રોજ ચૂકવેલ રકમ રૂ. 2,97,000
- (6) વ્યાજનો દર વાર્ષિક 10% લેખે.
- (7) દર વર્ષે મૂળ કિંમત પર 10% લેખે ઘસારો કાપવાનો છે.

પૂજા લિ.ના ચોપડામાં

- (1) યંત્ર ખાતું
- (2) વ્યાજ ઉપલક ખાતું તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Right hand side figures show marks of each question.
 (2) Necessary calculation is a part of answer.

- 1 Mr. Ladhbai Dalwadi has a field. In which two section, **20** in first section he takes the Bajri (Millet) crops and Rice in second. Prepare Columnar Farm Account for each crop and each field section and find out net profit of Mr. Ladhbai Dalwadi.

Particulars	Bajri (Rs.) (Millet)	Rice (Rs.)
Opening Stock :		
Seeds	24,000	22,000
Fertilizer	2,00,000	2,40,000
Chemicals	24,000	26,000
Purchases :		
Seeds	1,60,000	2,00,000
Fertilizer	40,000	60,000
Chemicals	8,000	6,000
Sales of finished goods	9,70,000	10,90,000
Grains against wages	30,000	70,000
Land-revenue	16,000	12,000
Water charges	14,000	24,000
Insurance Premium	4,000	5,000
Rent of Tractor	5,000	6,000
Dung-manure (from livestock section)	15,000	15,200
Sales of grass	3,800	7,200
Crop for personal use	38,000	50,000

General Informations :

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Opening Stock:		Dung-Manure sold	16,000
Oil cake and cotton seeds	26,000	Livestock insurance premium	10,000
Grass	12,000	Duster and sprayer (tools)	50,000
Purchases:		Rent receive of duster and sprayer	2,200
Oil cake and cotton	50,000	Interest on loan paid	2,400
Miscellaneous materials	24,000	Total depreciation on Farm-tools	90,000
Production from Livestock :			
Milk	1,00,000		
Ghee	36,000		
	1,36,000		

Other additional Informations :

(1) Closing Stock	Bajri (Rs.) (Millet)	Rice (Rs.)
Seeds	36,000	10,000
Fertilizer	28,000	36,000
Chemicals	800	8,000
Farm-Product (Grains)	22,000	36,000

(2) The jambul trees are at the patch of Rice-field which crop worth Rs. 12,000 was given in the lump-sum.

(3) Four servants are employed for farm activity. Out of them three are engaged for Rice-field and rest one is for Bajri-field. Rs. 30,000 is paid annually to each servant.

- (4) Labourers of both fields were given grains in lieu of wages, in which labourers of bajri-field were given bajri and labourers of rice-field were given rice.
- (5) 12% co-operative society's loan Rs. 40,000 were taken in the initial period of the year, on which interest of first six months is paid, while rest of interest is outstanding.
- (6) Out of depreciation on farm-tools, Rs. 60,000 is for the fields of Bajri and Rice, which is to be distributed in the proportion of 2 : 3. Rest of depreciation is to be transferred to Profit and Loss Account.

OR

- 1 From the following information prepare Farm Account 20
for the year ended 31st March 2018 of Shri Dayabhai Patel.

(1) Details	Opening Stock (Rs.)	Purchase (Rs.)	Closing Stock (Rs.)
Fertilizer	15,750	42,750	3,750
Seeds	10,200	40,800	10,500
Cattle	36,000	9,000	36,000

(2) Details	Opening Stock (Kg.)	Closing Stock (Kg.)	Production (Kg.)	Selling Price (Rs. per Kg)
Wheat	1500	2250	150750	4.50
Rice	600	900	31800	6.00

- (3) Other expenses : Rs.
- Labour 1,75,500
- Tractor Rent 32,250
- Water Charge 10,500
- Land Revenue 15,900
- Antiseptic Medicine 24,000
- Cost of Fence 1,50,000
- (4) Insurance Premium :
- Cattle 3,750
- Crop 3,450

(5) 10% Co-operative society's loan (1.4.2017) Rs. 4,50,000.

(6) **Additional Information :**

(i) Cultivated grass Rs. 9,000 for feeding own cattle.

(ii) Take wheat of Rs. 7,500 and milk Rs. 6,000 for personal use.

(iii) Give a donation grass of Rs.6,000.

(iv) Sale : Milk Rs. 15,000 and Grass Rs. 12,000

(v) The cost of fence to be abolished within five years.

2 Dipali Mines Ltd. hired a mine. Condition were as under : **20**

(1) Duration : Dt. 1-7-2002 to Dt. 30-6-2017.

(2) Royalty : Rs. 1.50 per ton.

(3) Minimum Rent : Rs. 49,000 per year for first four years.
Rs. 56,000 per year from fifth year to end at twelfth year.
Rs. 70,000 per year from 13th year to last year of lease.

(4) If, due to strike or an accident royalty is less than minimum rent, excess of minimum rent can be recovered during the subsequent two years.

(5) If due to strike or an accident royalty is less than minimum rent, actual royalty will be considered as minimum rent.

(6) The annual output was as follows :

Year	2014	2015	2016	2017
Production (Tons)	30,000	32,000	32,000	18,000

There was no balance to short working account on 1-1-2014.

In 2016 there was strike for 3 months.

Accounts are being prepared for the period 1st January to 31st December each year.

Prepare in the books of Dipali Mines Ltd. :

(1) Royalty Account

(2) Minimum Rent Account

(3) Short Working Account.

OR

2 The Yash Colliary Company Ltd. obtained a mine on lease 20 on dated 1-4-2012 for a period of 20 years, under the following terms :

- (1) Royalty was to be calculated at Rs. 10 per ton.
- (2) Minimum rent was fixed at Rs. 5,00,000 for the first two years, thereafter Rs. 7,50,000 up to the end of the lease.
- (3) The Yash Colliary Company was entitled to recover short working during the first three years of the lease.
- (4) In case of an accident or a strike in a particular year, the minimum rent to be reduced according to the closing work.
- (5) The annual production was as under :

Year	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Production in tons	0	65000	90000	125000 (Strike for three months)	150000

You have to prepare :

- (1) Royalty Account
- (2) Minimum Rent Account
- (3) Short Working Account and
- (4) Mine-Lord's Account

in the books of the Yash Colliary Company Ltd.

3 A ship “Jaldhara” commenced its voyage on 1-1-2018 **15**
 from Veraval to Mumbai and returned on 14-3-2018. (73 days)

Details of the voyage are as under :

Freight Insurance 1%

Primage on freight..... 2%

Address commission on outward 4%, inward 5%

Depreciation on ship at 10% on original cost.

Ship was purchased on 1-1-2014.

Book value of ship as on 1-1-2018 Rs. 18,00,000

The manager has right to get the commission at 20% on
 Net Profit.

Rs.

Freight from outward journey 45,00,000

Freight from inward journey 22,50,000

Wages on port 13,35,000

Captain’s salaries (for two months) 1,62,000

Administrative expenses (monthly)..... 67,500

Salaries (half yearly) 1,12,500

Premium of ship insurance (for 3 months)..... 1,68,750

Fuel (yearly) 13,50,000

Sundry expenses..... 68,400

Material used..... 11,25,000

Passage Money 3,00,000

Mail Money 1,77,000

Prepare Voyage Account.

OR

3 A ship "Jenisha" commenced its voyage on 1-1-2018 15

from Porbandar to Mumbai and returned on 14-3-2018. (73 days)

Details of the voyage are as under :

Address commission : On outward 4%, inward 5%

Freight Insurance 1%, primage on freight 2%

Depreciation on ship at 10% on original cost

Ship was purchased on 1-1-2014.

Book value of ship as on 1-1-2018 Rs. 8,40,000

The manager has right to get the commission at 10% on net profit.

	Rs.
Freight outward journey	21,00,000
Freight inward journey	10,50,000
Wages on port	6,23,000
Fuel (yearly)	6,30,000
Salary (half yearly)	52,500
Admini. expenses (monthly)	31,500
Captains salaries (for 2 months)	75,600
Premium on ship insurance (for 3 months)	50,750
Sundry expenses	47,320
Material used	5,60,000
Passage Money	1,40,000
Mail Money	82,600

Prepare Voyage Account.

- 4 Shri Dilip Brothers purchased a machine on 1-1-2014 from Shri Vipul Ltd. on Instalment Purchase basis and paid Rs. 96,000 for getting delivery on that date. He paid remaining amount in four annual instalments including 10% interest on cash price on 31st December each year. 15

Date	Instalments	Amount Rs.
31-12-2014	First	2,04,800
31-12-2015	Second	1,56,800
31-12-2016	Third	1,12,000
31-12-2017	Fourth	70,400

Shri Dilip Brothers provide 10% per annual depreciation on machine by Diminishing Balance Method (DBM).
From the above information; prepare

- (1) Machine Account
- (2) Interest Account in the books of Shri Dilip Brothers.

OR

- 4 Pooja Ltd. purchased a machine on Instalment system from Jayshree Ltd. on 1-1-2015. The conditions were as below : 15

	Rs.
(1) Cash Price	14,40,000
(2) Paid on 1-1-2015.....	5,40,000
(3) Paid on 31-12-2015.....	4,50,000
(4) Paid on 31-12-2016.....	3,24,000
(5) Paid on 31-12-2017.....	2,97,000
(6) The rate of interest 10% per annum.	
(7) Charge 10% depreciation per year on cash price.	

Prepare :

- (1) Machine Account
- (2) Interest Suspense Account in the books of Pooja Ltd.